

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA (FAQ) DOTYCZĄCE MONITOROWANIA WSPARCIA DLA OSÓB UCIEKAJĄCYCH Z UA W EFS

Materiał powstał jako uzupełnienie do pisma z 30 marca 2022 r., znak: DZF-VI.6510.5.2022, i stanowi zbiór pytań i odpowiedzi dotyczących monitorowania wsparcia z Funduszy Europejskich dla osób uciekających do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Na poziomie PO w osiach niepoświęconych osobom z UA należy wsparcie dla tej grupy monitorować i sprawozdawać do KE poprzez **wskaźnik CPSROI01** *liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie*. Wskaźnik ten zostanie dodany również do WLWK. Natomiast w osiach poświęconych w całości migrantom z UA (tryb z rozporządzenia CARE) należy sprawozdawać do KE z dwóch wskaźników: całkowitej liczby osób objętych wsparciem oraz liczby dzieci poniżej 18. roku życia.

Dodatkowo, na poziomie SzOOP i projektów wsparcie dla UA powinno być monitorowane **wskaźnikiem finansowym**: *wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie*. Jednostka miary dla tego wskaźnika to PLN. Wskaźnik powinien być monitorowany w projektach, w których ustanowiono nowe zadania dotyczące osób uciekających do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Wskaźnik ten należy dodać do wniosku o dofinansowanie w sekcji dotyczącej wskaźników. Jest on zdefiniowany jako kluczowy wskaźnik produktu wybierany z listy rozwijanej. Nie należy go monitorować w projektach zawierających działania w małej skali przeznaczone dla osób z Ukrainy, np. zawierające tylko wydatki dotyczące tłumaczenia dokumentów.

Monitorowanie uczestników z Ukrainy jest możliwe również z wykorzystaniem **wskaźnika wspólnego**: *liczba migrantów, osób obcego pochodzenia, mniejszości (w tym społeczności zmarginalizowane takie jak Romowie), objętych wsparciem w programie*. Oznacza to konieczność zaznaczenia właściwego pola w formularzu monitorowania uczestników w przypadku wsparcia tej grupy docelowej.

Spis treści

1. Monitorowanie wsparcia w <i>odrębnej osi priorytetowej poświęconej osobom z UA – zalecenia KE (poziom PO)</i>	3
2. Monitorowanie wsparcia dla osób z UA w <i>istniejących osiach priorytetowych – zalecenia KE (poziom PO)</i>	3
3. Propozycja definicji wskaźnika finansowego	4
4. Wskaźnik finansowy w dokumentach programowych	4
5. Wartość docelowa wskaźnika finansowego.....	4
6. Dodatkowe oznaczenie osób z UA w CST2014.....	4
7. Wskaźnik finansowy w projektach PUP	5

8. **Monitorowanie wskaźników z WLWK w projektach skierowanych do UA**..... 6
9. **Monitorowanie tzw. mechanizmu zakupów interwencyjnych w ramach PI 9v**..... 7
10. **Monitorowanie efektywności społecznej w projektach PI 9i** 7

1. Monitorowanie wsparcia w odrębnej osi priorytetowej poświęconej osobom z UA – zalecenia KE (poziom PO)

Zgodnie z zapisami CARE dane dotyczące osób wspieranych w odrębnej osi priorytetowej mającej na celu sprostanie wyzwaniom migracyjnym wynikającym z agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej na Ukrainę opierają się na wiarygodnych szacunkach (można wykorzystać metodykę z załącznika 3 *Metodyka stosowania wiarygodnych szacunków* do projektu Wytucznych monitorowania na okres 2021-2027) i ograniczają się do dwóch wskaźników: całkowitej liczby osób objętych wsparciem oraz liczby dzieci poniżej 18. roku życia.

Nawet jeśli wskaźniki te nie będą ujęte w zmienionej wersji Programu, w sprawozdaniu z wdrażania PO będą konieczne do zaraportowania.

2. Monitorowanie wsparcia dla osób z UA w istniejących osiach priorytetowych – zalecenia KE (poziom PO)

Na poziomie PO w osiach niepoświęconych osobom z UA należy wsparcie dla tej grupy monitorować i sprawozdawać do KE poprzez specyficzny dla programu

wskaźnik produktu o sygnaturze CPSROI01 *liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie* oraz poprzez standardowe wskaźniki wspólne dla EFS. Wskaźnik CPSROI01 należy dodać do Programu. KE nie wymaga określania wartości docelowej tego wskaźnika (może być np. równa 0)..

W celu poprawnego monitorowania wskaźnika CPSROI01 rekomendujemy dodanie go do odpowiednich działań w SzOOP i wymaganie go na poziomie poszczególnych projektów.

W definicji wskaźnika należy zawrzeć informacje na temat grupy docelowej. Pomoc świadczona w ramach Funduszy Europejskich powinna dotyczyć wszystkich osób korzystających z ochrony czasowej w związku z Decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony. Ochroną czasową są objęte osoby, które kwalifikują się do wsparcia w ramach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. osoby, które mogą uzyskać status UKR w rejestrze PESEL. O przyznanie tego statusu wnioskować mogą obywatele Ukrainy oraz małżonek obywatela Ukrainy, który nie posiada obywatelstwa ukraińskiego, a także obywatele Ukrainy posiadający Kartę Polaka i członkowie ich najbliższej rodziny. Potwierdzeniem kwalifikowalności dla tych osób będzie nadany numer PESEL ze statusem UKR. Do grupy objętej ochroną czasową zaliczają się też obywatele innych krajów, czy też bezpaństwowcy, którzy mieszkali w Ukrainie w momencie wybuchu wojny. Osoby te powinny być kwalifikowane do wsparcia na podstawie zaświadczenia o objęciu ochroną czasową wystawianego przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Szczegółowe informacje na temat potwierdzania kwalifikowalności osób, które uciekły przed wojną w Ukrainie przekazaliśmy do IZ RPO pismem z 20 maja br., znak: DZF-VI.6610.28.2022.JB.

3. Propozycja definicji wskaźnika finansowego

Nazwa: *Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie*

Jednostka: PLN

Definicja: Wskaźnik monitorowany w przypadku wyodrębniania w projekcie nowego zadania dotyczącego działań mających na celu łagodzenie skutków kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie oraz w nowych projektach kierowanych do osób uciekających z objętej wojną Ukrainy lub służących niwelowaniu następstw tego konfliktu.

W projektach w całości poświęconych walce ze skutkami kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie we wskaźniku należy ujmować całość kosztów tych projektów (wydatki bezpośrednie i pośrednie);

W projektach rozszerzanych o zadania służące zwalczaniu lub przeciwdziałaniu skutkom tego konfliktu we wskaźniku należy monitorować tylko koszty bezpośrednie przeznaczone na te działania.

We wskaźniku monitorowane są całkowite koszty kwalifikowalne.

4. Wskaźnik finansowy w dokumentach programowych

Pytanie: *czy wskaźnik finansowy powinien być dodany tylko do projektów - poziom SZOOP czy także do Programu.*

Odpowiedź: Wskaźnik finansowy powinien zostać wprowadzony do SzOOP. Nie ma potrzeby dodawania go do Programu.

5. Wartość docelowa wskaźnika finansowego

Pytanie: *czy ideą jest monitorowanie wskaźnika finansowego (miernik informacyjny) czy konieczne jest każdorazowo określanie wartości docelowej miernika?*

Odpowiedź: Z punktu widzenia MFiPR wskaźnik ten może mieć charakter jedynie informacyjny. Zostawiamy tę decyzję w Państwa gestii. W opinii MFiPR wartość wskaźnika w programie powinna zostać określona tam, gdzie Państwo zaplanowali konkretne przedsięwzięcia na rzecz tej grupy, natomiast na poziomie projektów jest to uzależnione od indywidualnych przypadków (np. jeśli projekt ma charakter nadzwyczajny lub planują Państwo konkretne działania jako rozszerzenie już realizowanego projektu wtedy zasadne wydaje się określenie jego wartości docelowej).

6. Dodatkowe oznaczenie osób z UA w CST2014

Pytanie: *czy w przypadku wspólnego wskaźnika rzeczowego liczba migrantów, osób obcego pochodzenia, mniejszości (w tym społeczności zmarginalizowane, takie jak Romowie), objętych wsparciem w programie, możliwe jest wprowadzenie w systemie*

informatycznym służącym monitorowaniu uczestników projektów (PEFS) w CST2014 dodatkowego oznaczenia dla tej grupy wsparcia. Oznaczenie właściwego pola w formularzu monitorowania uczestników, bez możliwości wygenerowania z systemu (raport 081) odrębnie tej grupy docelowej uniemożliwi uzyskanie informacji o zakresie wsparcia.

Należy zauważyć, że nawet po dacie przystąpienia uczestnika do projektu nie będzie możliwości wykazania osób uciekających do Polski z Ukrainy. Jest to o tyle istotne, że planuje się nie tylko nowe nabory na tę formę wsparcia, ale również rozszerzenie już realizowanych projektów, w przypadku, których trudno będzie wydzielić tych uczestników grupy objętych wsparciem.

Odpowiedź: Nie przewidujemy wprowadzenia w systemie informatycznym służącym monitorowaniu uczestników projektów w CST2014 dodatkowego oznaczenia dla osób z Ukrainy uciekających przed wojną. W celu monitorowania wsparcia na te osoby stworzyliśmy wskaźnik finansowy *Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie*. Dodatkowo mogą Państwo zastosować wskaźniki projektowe lub programowe. Realizacja wskazanego wskaźnika wspólnego jest generalnie na dość niskim poziomie w całym kraju i w poszczególnych programach, stąd w przypadku wsparcia osób uciekających z Ukrainy na większą skalę możliwe będzie oszacowanie liczby osób, które skorzystały z tego wsparcia poprzez odjęcie liczby osób, które dotychczas z niego skorzystały. Zaproponowane przez MFIPR podejście ma na celu uproszczenie zakresu zbieranych danych i nie gromadzenie danych nadmiernych względem już wymaganych rozporządzeniem 1304/2013. Jednocześnie ze względu na kończąca się perspektywę finansową, nie jest możliwe rozbudowywanie zakresu danych zbieranych w SL2014 w ramach FMU. Dodatkowo zgodnie z nową rekomendacją KE, monitorowany będzie wskazany powyżej wskaźnik *liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie*, w którym ujęte będą wyłącznie te osoby.

7. Wskaźnik finansowy w projektach PUP

7.1 Pytanie: *Czy w projektach PUP finansowanych z EFS musimy wyodrębnić - ustanowić nowe zadanie dotyczące tych osób i dodać **wskaźnik finansowy: Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie?** Takie działanie wymaga ustalenia kosztów – wyodrębnienia alokacji z projektu na ten cel, oszacowania liczby uczestników, rozpisane na formy wsparcia i zgłoszenia zmian w projekcie. Czy zatem w projektach PUP jest to działanie konieczne, czy też można udzielać wsparcia na ogólnych zasadach, bez przeprowadzania operacji wyodrębniania nowego zadania i monitorowania ww. wskaźnika finansowego?*

Odpowiedź: W przypadku projektów powiatowych urzędów pracy, w których obywatele Ukrainy otrzymują standardowe wsparcie realizowane w projektach i nie wiąże się to z wprowadzeniem żadnego nowego wsparcia nie ma konieczności wprowadzenia nowego zadania ukierunkowanego na obywateli Ukrainy, a tym samym wskaźnika finansowego i monitorowania kosztów tych działań.

W przypadku projektów PUP, w których standardowym wsparciem są obejmowani obywatele z Ukrainy wystarczające jest monitorowanie uczestników pochodzących z Ukrainy, którzy będą obejmowani wsparciem. Tak jak wskazaliśmy w piśmie, monitorowanie uczestników z Ukrainy jest możliwe z wykorzystaniem wskaźnika wspólnego: liczba migrantów, osób obcego pochodzenia, mniejszości (w tym społeczności zmarginalizowane takie jak Romowie), objętych wsparciem w programie. Oznacza to konieczność zaznaczenia właściwego pola w formularzu monitorowania uczestników w przypadku wsparcia tej grupy docelowej. Uzyskanie informacji na temat realizacji tego wskaźnika będzie możliwe poprzez wygenerowanie odpowiedniego raportu (np. raport 081) dot. stopnia realizacji wskaźników wspólnych EFS. Dodatkowo zgodnie z nową rekomendacją KE, monitorowany będzie wskazany powyżej wskaźnik *c liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie*, w którym ujęte będą wyłącznie te osoby.

7.2 Pytanie: *Czy do projektu pozakonkursowego powiatowych urzędów pracy można rekrutować migrantów z Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce w wyniku działań wojennych w lutym 2022r. zanim zostaną zmienione kryteria, treść Wytocznych i innych dokumentów np. Program Operacyjny, SzOOP? Dodatkowo biorąc także pod uwagę wymogi systemu SI w zakresie Monitoringu uczestników czy konieczne jest podanie adresu zamieszkania (miejsca te mogą się często zmieniać albo np. może to być Stadion Narodowy? Czy właściwym będzie określenie wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy na podstawie oświadczeń (w większości przypadków nie będzie dokumentów potwierdzających te informacje)?*

Odpowiedź: W przypadku projektów powiatowych urzędów pracy grupą docelową są osoby zarejestrowane jako bezrobotne, zatem jeżeli obywatele Ukrainy rejestrują się jako osoby bezrobotne, co umożliwia ustawa z 12 marca 2022 r. to mogą być uczestnikami projektów EFS. Nie wymaga to zmiany kryteriów wyboru projektów i innych dokumentów, bo obywatele Ukrainy mogą się normalnie rejestrować jako osoby bezrobotne i na tej podstawie przystąpić do projektu EFS.

Jeśli chodzi o formularz monitorowania uczestników należy stosować takie same zasady jak dla innych uczestników projektów (w szczególności należy zaznaczyć w tym przypadku pole dot. migrantów, osób obcego pochodzenia i mniejszości). Odpowiednich zaświadczeń wymagają te cechy, które są ujęte w kryteriach wyboru projektu (np. jeśli występuje w kryteriach niepełnosprawność) lub we wniosku o dofinansowanie. Jeżeli nie ma możliwości potwierdzenia niektórych danych (**inne niż potrzebne do potwierdzenia kwalifikowalności zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie**) to można bazować na oświadczeniach np. przy określeniu poziomu wykształcenia.

8. Monitorowanie wskaźników z WLWK w projektach skierowanych do UA

8.1 Pytanie: *Czy w projekcie dla uchodźców możemy ograniczyć wskaźniki wyłącznie do zalecanego wskaźnika finansowego?*

Odpowiedź: W zależności od PI, można badać pasujące wskaźniki z WLWK. Rekomendujemy, by oprócz wskaźnika finansowego, monitorować również wskaźnik

rzeczowy produktu (kluczowy lub projektowy) oraz min. 1 wskaźnik rezultatu (kluczowy lub projektowy). Dodatkowo zgodnie z nową rekomendacją KE, monitorowany będzie wskazany powyżej wskaźnik *liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie*, w którym ujęte będą wyłącznie te osoby.

8.2 Pytanie: *Zastanawiamy się nad projektami w którym grupę docelową stanowią będą np. 80% obywatele UA a 20% inni, w tym obywatele RP (niekoniecznie jako otoczenie). W związku z powyższym zastanawiamy się, czy uznać cały projekt jako działanie niwelujące skutki konfliktu i przyporządkować tylko wskaźniki finansowy i dot. migrantów (bez produktów i rezultatów z WLWK) mimo objęcia wsparciem także innych osób obok obywateli UA?*

Odpowiedź: W projektach, w których część działań będzie skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem, należy zastosować oprócz wskaźnika finansowego dot. UA, również standardowe wskaźniki dla danego PI z WLWK i zbierać dane niezbędne w FMU.

9. Monitorowanie tzw. mechanizmu zakupów interwencyjnych w ramach PI 9v

9.1 Pytanie: *Czy osoby indywidualne na rzecz, których udzielane będzie wsparcie kupowane w ramach tzw. mechanizmu zakupów interwencyjnych należy uznawać za uczestników projektów?*

Odpowiedź: Co do zasady, takie osoby nie powinny być uznawane za uczestnika projektu. Zaliczenie tych osób jako uczestników projektu, może mieć miejsce w przypadku, jeżeli skala usług świadczonych danej osobie indywidualnej będzie znaczna, kompleksowa i długotrwała. Np. jeżeli w ramach usług zapewnienia miejsca pobytu, realizowane będą usługi integracyjne lub adaptacyjne oraz pomoc w poszukiwaniu pracy. Wówczas osoba otrzymująca długotrwałą i kompleksową usługę indywidualnie powinna być uznana za uczestnika projektu.

9.2 Pytanie: *Czy wsparcie udzielane w ramach tzw. mechanizmu zakupów interwencyjnych realizowane na rzecz osób z Ukrainy należy doliczać do wskaźników dla mechanizmu powiązanych z COVID-19?*

Odpowiedź: Nie należy „doliczać” wsparcia do mechanizmu wdrażanego w związku z COVID-19. Sugerujemy co do zasady wprowadzenie wskaźnika finansowego, opisanego w FAQ. Ze względu na różną skalę możliwości wdrażania mechanizmu nie są wymagane dodatkowe wskaźniki. Jeżeli skala wdrażania będzie znaczna i IZ RPO widzi potrzebę dodatkowego monitorowania, sugerujemy rozważenie wprowadzenia wskaźnika monitorującego liczbę PES, które dostarczyły produkty i usługi na potrzeby przeciwdziałania skutkom wojny w Ukrainie (analogicznie do wskaźnika „covidowego”).

10. Monitorowanie efektywności społecznej w projektach PI 9i

Pytanie: *Dla jakiej grupy docelowej należy mierzyć efektywność społeczną w projektach, w których obejmowane wsparciem są osoby z UA skoro wg Wytocznych CT 9 grupą tą powinny być osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem*

społecznym, a jednocześnie zawieszono ograniczenie wsparcia do tej grupy informacją z 27 kwietnia 2022 r.

Odpowiedź: Zawieszając przepisy dotyczące grupy docelowej intencją MFiPR jest umożliwienie oferowania wsparcia osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie, czyli de facto rozszerzenie grupy docelowej wsparcia PI 9i na osoby przybyłe do Polski w związku z wojną. Tym samym podstawą do mierzenia efektywności społecznej będą wszystkie osoby objęte wsparciem w zakresie aktywizacji społecznej, edukacyjnej lub zdrowotnej w PI 9i w danym projekcie.